

recercat

15ª edició

Centres d'estudis de parla catalana

Jornades de cultura i recerca local dels territoris de parla catalana

Cervera 3, 4 i 5 de maig de 2019

Entrada lliure

Us hi esperem!

Disseny gràfic: fotografies - Fotografias: Sergio Prat

Per a més informació:
www.irmu.cat

Fira Premis Exposicions Activitats Debats Actualitat
Debats Tallers infantils Presentacions Conferències Projectes
Activitats Conferències Fira Audiovisuals Llibres Tallers

recercat2019

Organitza:

INSTITUT RAMON MUNTANER

Generalitat de Catalunya Departament de Cultura

CCEPC Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

PAERIA DE CERVERA

CENTRE D'ESTUDIS SEGARRENCS

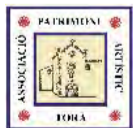
Col·laboren:

Amics del Tossal de les Tenalles SIDAMON

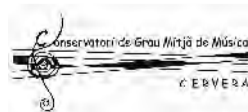
XAC Xarxa d'Anxius Comarcals Anxiu Comarcal de la Segarra

GRUP DE RECERQUES DE LES TERRES DE PONENT

CONSELLERIA DE CULTURA I PARTICIPACIÓ B I ESPORTS

Amb el suport de:

Patrocinat per:

Fira

Lloc: Plaça de Pius XII

L'espai de la fira està situat a l'interior d'una carpa de 250 m². Els estands estan organitzats per espais territorials (Barcelona; Penedès; Tarragona; Terres de l'Ebre; Girona - Catalunya del Nord, País Valencià; Illes Balears - l'Alguer; Lleida - La Franja - Andorra) i a l'interior s'hi podran trobar les novetats editorials de la recerca local i comarcal del conjunt dels territoris de parla catalana, així com una mostra dels projectes més destacats dels centres i instituts d'estudis locals i comarcals participants.

Inauguració a càrrec de les autoritats, dissabte 4 de maig a les 10 del matí

Horaris:

Divendres 3 de maig: de 18.00 a 21.00 h

Dissabte 4 de maig: de 10.00 a 14.30 h i de 17.00 a 21.00 h

Diumenge 5 de maig: de 10.00 a 14.00 h

La fira de centres d'estudis del Recercat 2018, a Manresa. Fotografia: Institut d'Estudis Penedesencs.

Exposicions

(Vestíbul i sala d'exposicions del Teatre de la Passió, Paraním de la Universitat, Auditori)

Passat, present i futur de la maçoneria a Catalunya

Associació ACULL

L'exposició consta d'una sèrie de plafons informatius a través dels quals es fa un recorregut històric de la maçoneria a l'Estat, a Catalunya i a l'Ebre. També hi ha elements propis de la maçoneria, com els símbols de l'esquadra i el compàs o els estris de la construcció; la representació d'un temple maçònic, i la mostra d'altres elements com vestimenta i manils.

Memòria glaçada: la gelada de 1956

Centres d'Estudis de les Terres de Cruïlla

El fenomen de la gelada del 56 és un fet molt present en l'imaginari popular de Terres de l'Ebre i Maestrat, sobretot en la gent major de 30 anys, però aquest record s'ha difuminat entre la població més jove. És un record transmès de generació en generació gràcies a la memòria oral de caràcter familiar, que corre el risc de perdre's definitivament si no es realitza una acció per fixar-lo. Els més grans parlen de l'any 56 com un punt d'inflexió, "això va passar abans de l'any de la gelada", o "després de l'any de la gelada". Atenent que de gelades n'hi ha hagut moltes, es parla de l'any de la gelada i això li atorga un caràcter de singularització, capaç per ell mateix d'articular un discurs temporal.

Aureli Capmany.

La dansa i l'Esbart Català de Dansaires

Esbart Català de Dansaires

L'exposició s'emmarca en la celebració de l'Any Aureli Capmany declarat per la Generalitat de Catalunya per commemorar el cent-cinquanès aniversari del naixement del folklorista barceloní i director artístic de l'Esbart Català de Dansaires.

A través de diversos àmbits, "Aureli Capmany. La dansa i l'Esbart Català de Dansaires" mostra i documenta la fascinació d'Aureli Capmany per la dansa, la seva relació amb aquesta activitat humana, la responsabilitat en el naixement dels esbarts dansaires, el mestratge de dansa, les publicacions i, en especial, la tasca a l'Esbart Català de Dansaires a partir de l'any 1909.

Jornades Recercat 3, 4 i 5 de maig a Cervera

L'exposició consta de vint plafons en els quals es reproduïxen documents, fotografies, programes correspondència, etc. i s'acompanya amb vitrines amb objectes i documentació de l'Esbart Català de Dansaires relacionats amb Aureli Capmany, publicacions i objectes personals del folklorista.

Espai i Festa. La transformació festiva de l'espai públic a les viles i als barris de Barcelona.

Grups de Recerca de Barcelona coordinats per la CCEPC i l'IRMU

L'exposició "Espai i Festa" ofereix una documentada i extensa panoràmica del que és i ha estat històricament, a les viles i als barris de la ciutat de Barcelona, el costum de guarnir les places i els carrers en motiu de festa. Amb un contingut eminentment visual, "Espai i Festa" exposa una selecció d'imatges de guarnits festius provinents dels fons fotogràfics dels Grups de Recerca Local de la ciutat i de diversos fons privats, de la xarxa d'arxius de districte i de l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona.

L'exposició pretén donar a conèixer la vigència d'aquesta manifestació social i acció creativa i posar-la en valor, reconeixent la tasca dels qui la van fer i encara la fan possible.

Presentacions

Divendres 3 de maig

Lloc: Sala Francesc Buireu, Carrer de Manuel Ibarra

18.00 h - Projectió de la pel·lícula documental *Emili Pujol, el mestre*, produïda per l'Artur Blasco (Premi Recercat 2016) sobre el compositor, guitarrista i professor de guitarra Emili Pujol (1886-1980) de Torrebesses, a les Garrigues, autor del mètode d'ensenyament modern de guitarra. Presenta Artur Blasco.

Activitat organitzada amb la Fundació ASPROS.

19.30 - 21.30 h - **Mosaic Recercat: Les fires de llibres: una oportunitat per a les publicacions locals?**

Antoni Planas, Institut d'Estudis Balearics

Enric Bono, director de les Viles del Llibre de Catalunya

Susanna Sebastià, Fira del Llibre d'Ares de Maestrat

Moderador: M. Carme Jiménez, directora de l'Institut Ramon Muntaner

Dissabte, 4 de maig

Lloc: Sala Francesc Buireu. Carrer de Manuel Ibarra

10.30 - 12.00 h - "**Patrimoni a debat: reflexions des de la societat civil**". Espai conduït per les Comissions Cíviques del Patrimoni del Baix Llobregat i les Terres de l'Ebre. Es tracta d'un espai de debat i reflexió amb l'objectiu de fer una aproximació al patrimoni des dels centres d'estudis sobre la base dels casos que han treballat les dues comissions cíviques constituïdes actualment, la presència d'experts i les aportacions dels assistents. El tema que es proposa enguany és: "**L'arquitectura tradicional i la configuració del paisatge**".

Hi participen:

Ferran Estrada, antropòleg i comissari de l'exposició "Arquitectura tradicional i paisatge a Catalunya".

Josep Maria Fortià, arquitecte i membre de l'Associació per la Pedra Seca i l'Arquitectura Tradicional.

Eduard Trepà, membre del Centre d'Estudis del Segrià i Fundació del Món Rural.

Daniel Espejo, president del Centre d'Estudis Segarrencs.

Moderador: Esther Hachuel, directora del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat i impulsora de la Comissió Cívica de Patrimoni del Baix Llobregat.

12.00h. -12.15 h - Presentació del catàleg de l'exposició "**Construint el territori. Arquitectura tradicional i paisatge a Catalunya**", a càrrec de Ferran Estrada, un dels curadors de l'obra juntament amb Fabien Van Geert.

12.15- 13.15 h - **Mosaic d'experiències: Agustí Duran i Sanpere, figura cabdal per a la cultura a la Catalunya de principis de segle XX.**

Participen:

- Jaume Zamora Escala, arxiver i historiador

- Teresa Salat, historiadora

- Eulàlia Duran, historiadora, filla d'Agustí Duran i Sanpere

Moderador: Miquel Torres, del Grup de Recerques de les Terres de Ponent

18.00 h - **Presentació de les Jornades Europees de Patrimoni 2019**, a càrrec de Damià Martínez Latorre, cap de l'Àrea de Programes Públics de l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

18.30 - 20.00 h - **Mosaic Recercat: presentació de projectes**

- *L'activitat creditícia jueva segons els manuscrits hebreus de l'Arxiu Històric de Girona*. Presentació a càrrec d'Esperança Valls. Institut d'Estudis Mòn Juic.

- *Arrelant el territori. La Serrania*. Presentació a càrrec de Natàlia Castellanos, Elena De Oleza i Joana Colom. Centre d'Estudis La Serrania i Arrelaires.

- *Peixos del triàsic de Catalunya, un patrimoni excepcional de projecció internacional. Fase I*. Presentació a càrrec de Joan Cartanyà. Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà.

- *Recerca per a la recuperació del gegant negre de Cervera*. Presentació a càrrec de Lluís Bellas. Ajuntament de Cervera i Museu Comarcal de Cervera.

Lliurament Premis Recercat

Dissabte, 4 de maig - 13.30 h

Lloc: Paraním de la Universitat de Cervera

Acte presentat per Pau Benavent, comunicador i dinamitzador cultural

Comptarem amb l'actuació de les acordionistes Claudia Baliella i Lidia Soldevila del grup d'acordió modern "Els assossegats de Cervera".

Acte de lliurament dels 14ns. Premis Recercat. Fotografia: Institut Ramon Muntaner.

Activitats complementàries

Divendres 3 de maig

22.30 h - Sant Joan Degollat

Actuació del menorquí Guiem Soldevila amb l'acompanyament de Pau Cardona. Combinarà algunes cançons de l'últim disc amb poemes musicats de Ponç Pons, Sònia Moll o Joan Salvat-Papasseit, entre d'altres. L'actuació compta amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Balearics.

Entrada gratuïta amb reserva prèvia a l'adreça merce@irmu.org o al tel. 977401757. Les entrades també es podran recollir a la Paeria de Cervera des d'una setmana abans i fins a les 14 hores del mateix dia del concert.

Dissabte 4 de maig

3a. EDICIÓ DEL DIA MUNDIAL DE L'ACORDIÓ.

Organitza l'Associació Catalana d'Acordionistes

17.30 h - Gran concert de les orquestres "**Brass Greu & Acordionistes BCN**", "**Orquesta de Acordeones Illumbe**" i lliurament de premis del concurs "Dia Mundial de l'Acordió".

20.00 h - **Concert de Gorka Hermosa & Malandro Club** en el marc del II Dia Mundial de l'Acordió, organitzat per l'Associació Catalana d'Acordionistes.

***Les entrades es poden comprar per anticipat a la web <http://www.acordio.cat/dia-mundial-de-lacordio/> o el mateix dia, fins a exhaurir-les.

VISITES

Dissabte 4 de maig

Hi ha programades dues visites que es podran realitzar de manera simultània. Una vegada finalitzat el primer torn, les visites s'intercanviaran.

17.00 h - **Casa Duran i Sanpere (grups de 20 persones)**

Arxiu Comarcal de la Segarra

22.00 h. Visita nocturna guiada pel centre històric de la ciutat: carrer Major, plaça Major, carreró de les Bruixes i muralles, amb parada i visita a "Els encants dels Llibres".

Diumenge 5 de maig

11.30 h - Visita a la torre del campanar de l'església de Santa Maria, sala dels contrapesos i sala del rellotge, per acabar amb el toc del mes de Maria a càrrec dels Campaners de Cervera (màxim 30 persones)

Inscripcions gratuïtes. Cal fer-ne reserva prèvia a la butlleta d'inscripció, al tel. 977401757 o a l'adreça merce@irmu.org abans del dia 29 d'abril.

recerxiu Tallers pensats des de la recerca local

Dissabte 4 de maig

De 17:30 a 19:30 h. **Els jocs de Tintín: jocs d'arreu del món**, a càrrec de Cia. de Jocs L'Anònima

Aquest projecte recull entre 15 i 20 jocs d'arreu del món, resumits en 4 espais: jocs de taula tradicionals, jocs de punteria, espai baldufes i jocs tradicionals d'arreu del món.

Cal inscripció prèvia

Taller del Recercat 2018. Fotografia: Institut Ramon Muntaner.

Dinar anual de la recerca local

Dissabte, 4 de maig a les 15.00 h

Llocs: **Restaurant No Badis**

Preu: 20€